

Adéla Herinková

Záhada člověka

14 let

Gymnázium Zikmunda Wintra Rakovník

ZÁHADA ČLOVĚKA

Člověk, to je velice složitá bytost. Dost možná nejsložitější ze všech živých organismů. A jak plyne čas, stává se stále komplikovanějším. Provádí úžasné přírodní objevy, ale když je sucho, napadne ho jen postavit další přehradu. Vynalézá stroje, které mu zajišťují mnohem příjemnější život, ale když zafouká vítr a vypne elektřina, vůbec si neví rady. Přichází na prapodivné vzorce a zákony, co je to však platné, když zapomněl na ty lidské a na moudra osvědčená staletími. Zná přesný rozbor všeho, co vidí kolem sebe včetně složení sebe samého, svého těla. Zná tolik bakterií, virů, bacilů... všemožných potvůrek, že už pro ně nenalézá jména, nýbrž jazykolamy. Ví, jak přesně vypadají, co mají a nemají rády a přitom je ani nezahlédl vlastníma očima. Ale když se ho někdo zeptá: „A co má vlastně rád tvůj kamarád?“ Neví, co říci. Když potká známého třeba v autobuse, raději si strčí sluchátka do uší, než aby hledal vhodné téma k hovoru.

Rozumí všemu možnému, sobě však ne, bloudí na cestě k ostatním a právě lidé mu jsou často největší záhadou. Jak šplhá stále výš po žebříčku inteligence, často zapomíná na úplně základní a přirozené věci. Zhoršují se nejen jeho vztahy k druhým, v pracovním kolektivu, v rodině, mezi vrstevníky... Celou společnost ovládá individualismus.

Odjakživa má jakýsi podvědomý cíl, úsilí zvítězit, osamostatnit se, spoléhat sám na sebe, dostávat se dál a dál. To patří k lidské povaze. Tento přístup však přenáší i do vztahu k přírodě. Jakoby odvěký strach z ní chtěl přetavit do snahy ovládnout ji a pokořit. To je ale hloupost! Od přírody se odtrhnout přeci nemůže, když z ní sám pochází.

Za tři miliony let ušel mnoho mil, několikrát zabloudil, našel i spoustu zkratk. Dokázal úžasné věci, ovšem jen díky přírodě a ve spolupráci s ní. Je pošetilé myslet si, že ji může ovládnout. Ona mu poskytuje pomoc, ne zbraně. Měl by za to být vděčný, snažit se najít jakousi rovnováhu mezi ní a sebou, zachovávat k ní určitou úctu, protože nikdy neobjeví všechna její tajemství. Myslím si, že čím víc jich odkrývá, tím víc je jí vzdálenější.

Kdyby se na svět podíval úplně jednoduchým pohledem, ne skrz mříže fakt a zákonů, nemusel by v ní vidět soupeře.

Je přece mnohem lepší obdivovat krásu stromů, než se snažit vyšlechtit rostlinu, které nepadají listy. Je lepší být okouzlen nekonečnou noční oblohou,

než ji věznit ve vzorcích a číslech. Musí se smířit s tím, že něco prostě nezmění, nevysvětlí a nedokáže. Proto nemůže věřit jen tomu, co je vidět, u čeho dokáže udělat přesný rozbor, co je možné spočítat a co je prokazatelné. Nenajde metr pro duhu, nezjistí, kde se rodí světlo, nevynalezne klec pro vítr, ani jednotku pro měření lásky. Neobjeví pramen našeho života. Rozhodně nikdy neporovná hmotnost zla s hmotností dobra. A zjistí někdy, jestli je právě tím, kdo otáčí kormidlem světového dění? Co když existuje i jiný kormidelník?

Když se zadíváte na moře, vlny omývající břehy, nebo příboj mezi skalními útesy... nezdá se vám, že i voda je živá? Občas je klidná, jakoby se smála v paprscích slunce. Někdy jakoby jí svíral smutek a šedé vlny nařikaly u pobřeží a někdy jí lomcuje vztek, vzpouzí se a svými silnými pažemi rozbíjí vše, co se jí dostane do rukou. Má přeci také své nálady, vnímá, pozoruje, spí a snad i mluví... jen jí člověk už nedokáže porozumět. Někdo jí ani neslyší. Vždyť je to jen kapalná látka složená z dvou molekul vodíku a jedné molekuly kyslíku. Její značka je H_2O , řadí se do neživé přírody a je nezbytně potřebná k životu. To jsou právě ty mříže, které si člověk vztyčil kolem sebe a nedokáže přes ně přehlédnout.

Nevidí, že vítr pláče, zpívá, zlobí se... je to ale opravdu jen ten vítr? Nebo to neviditelné bytosti prohánějí své divoké koně, tančí a pískají na hlasité píšťaly? Je to opravdu mráz, kdo mění déšť v krásné hvězdičky, obléká stromy do bělostných oděvů a uspává vodu do hlubokého spánku? Nepřipadá vám mlha jako tajemné roucho, kterým víly přikryly zem, aby se skryly před zraky člověka? Není pravděpodobné, že v hlubokých jeskyních žijí skřítkové a stavějí si tam krápníková městečka? Nejsou to elfové, kteří obývají stromové chrámy, pečují o lesní říši a brání ji před zlem našeho světa? A co vlastně obdarovává člověka láskou, přátelstvím, radostí a trestá ho nenávisť, zlostí a strachem? Kdybychom se na svět dívali z jiného úhlu, opustili to šedé, fádní vězení, snad bychom opět našli pouto k naší krásné přírodě, znovu objevili kouzlo lidskosti a pokory. Věřím, že bychom byli šťastnější.

Lidé jsou zvláštní tvorové. Chtějí být mocní, nadřazení a tvrdí, nezávislí a samostatní, obdivovaní a dokonalí. Zároveň však touží po lásce, přátelství a štěstí. Docela protichůdné cíle. Navíc nikdo nechce zůstat úplně sám, pochopitelně. Je to lidská přirozenost, která dělá člověka člověkem. Máme obrovské možnosti, bohužel, nebo snad naštěstí, i limity. Není lehké být člověkem, natož člověkem dobrým a nelze být člověkem dokonalým v této době, za těchto podmínek, na této zemi.